GEMEENTE HEERENVEEN

Voorstel aan de gemeenteraad

Opsteller
Boer, Etty de

Kenmerk
Z.25.509096 / D.25.2040055

Vertrouwelijkheid
Openbaar

Onderwerp
Najaarsrapportage 2025

Voorgesteld besluit

Gemeenteraad besluit om:

1. In te stemmen om de voorgestelde Onontkoombaar & Onvermijdbaar mutaties die voor een bedrag van **€ 1,174 miljoen positief** zijn opgenomen in de Najaarsrapportage 2025 te verwerken in de begroting 2025

2. In te stemmen met de reservemutaties die betrekking hebben op de Onontkoombaar & Onvermijdbaar mutaties, in totaal **€ 760.000 positief** in 2025:

a. € 872.000 te onttrekken aan de bestemmingsreserve organisatieontwikkeling voor de verdere uitvoering van de organisatieverandering in 2025

b. De begrote onttrekking aan de algemene reserve voor desinvesteringen in onderwijshuisvesting te verlagen met € 324.000. Een aantal begrote desinvesteringen schuift door of vervalt.

c. € 115.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve centrumvisie Heerenveen vanwege de incidentele bate uit de verkoop van grond aan de ontwikkelaar HCO.

d. € 372.000 toe te voegen aan de algemene reserve voor de winstneming uit de grondexploitatie bedrijventerreinen

e. De begrote toevoeging aan de algemene reserve voor de aanpassing van de winstneming op de grondexploitatie woningbouwlocaties te verlagen met € 641.000

f. € 58.000 te onttrekken aan de algemene reserve voor de aanpassing van de vennootschapsbelasting in het kader van de grondexploitaties

3. In te stemmen om de voorgestelde bijsturingsmutaties die voor een bedrag van **€ 407.000 negatief** zijn opgenomen in de Najaarsrapportage 2025 te verwerken in de begroting 2025.

a. € 30.000 negatief voor verduurzaming van het pand aan de Binnenweg 3c en dit incidenteel ten laste te brengen van de algemene reserve

b. € 50.000 negatief voor het opstellen van de nota bodembeheer en dit incidenteel ten laste te brengen van de algemene reserve

c. € 100.000 negatief voor operatie tankslag en dit incidenteel ten laste te brengen van de algemene reserve

d. € 150.000 negatief voor het opstellen van de wegenlegger en dit incidenteel ten laste te brengen van de algemene reserve

e. € 100.000 negatief voor advieskosten voor het inrichten van de verplichtingenadministratie in het nieuwe systeem en dit incidenteel ten laste te brengen van de algemene reserve

f. € 33.000 voordelig voor uitvoering van waterrecreatie en dit incidenteel ten gunste te brengen van de algemene reserve

g. **€ 10.000 negatief** voor de kosten van een tijdelijke frictieplaatsing van een medewerker en dit incidenteel ten laste te brengen van de bestemmingsreserve frictiekosten concern

4. In te stemmen om een bedrag van **€ 560.000** vanuit het resultaat toe te voegen aan de bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling en dit bedrag per 1 januari 2026 weer te onttrekken en beschikbaar te stellen voor de organisatieontwikkeling

5. In te stemmen met de O&O mutaties van de investeringskredieten voor een bedrag van **€ 1,44 miljoen positief z**oals die zijn opgenomen in de Najaarsrapportage 2025 en deze te verwerken in de begroting 2025.

6. In te stemmen met de bijsturingsvoorstellen van de investeringskredieten zoals die zijn opgenomen in de Najaarsrapportage 2025 en deze te verwerken in de begroting 2025 voor een totaalbedrag van **€ 88.000 negatief**. Dit betreft:

a. Verlagen van het krediet "Heerenveen beter bereikbaar verbeteringen A32" met € 790.000.

b. Verhoging van het krediet voor de herinrichting President Kennedylaan met € 150.000 en dit te dekken uit de vrijgekomen middelen vanuit het onder punt a. genoemde krediet "Heerenveen beter bereikbaar".

c. Verhogen van het krediet voor het aanpassen van de raadszaal met € 145.000.

d. Verhogen van het krediet voor het digitaal Parkeerverwijssysteem met € 100.000.

e. Verhogen van het krediet voor uitvoering waterrecreatie met € 32.000.

f. Verhogen van het krediet voor aanpassingen aan de gemeentelijke kantoortuin € 110.000.

g. Verhogen van het krediet voor het aanschaffen van airco's voor het gemeentehuis € 75.000

h. Verhogen van het voorbereidingskrediet voor de sloop van de J.B. Kansschool € 277.000.

Inleiding

Voor u ligt de Najaarsrapportage 2025. In deze rapportage leggen wij verantwoording af over de voortgang op onze inhoudelijke en financiële doelstellingen. Met het stoplichtenmodel wordt de voortgang op de doelen uit de Themabegroting zichtbaar gemaakt. Daarnaast vindt u een overzicht van de financiële resultaten van de eerste acht maanden van 2025.

Op basis van deze cijfers geven wij een actuele financiële prognose. Daaruit volgen voorstellen voor aanpassingen in budgetten en kredieten. Het merendeel van deze wijzigingen is het gevolg van onontkoombare en onvermijdbare mee- of tegenvallers. Daarnaast worden enkele bijsturingsvoorstellen gedaan, waarover de raad een besluit neemt om ze wel of niet over te nemen.

Optimalisatie P&C-cyclus:

De afgelopen jaren zijn er belangrijke stappen gezet in het verbeteren van de planning- en controlcyclus (P&C-cyclus), een voorbeeld hiervan is deze Najaarsrapportage. Maar er liggen nog duidelijke kansen om deze verder te versterken. Om hier verder vorm aan te geven is het project Optimalisatie P&C gestart.

Er is behoefte aan een betere aansluiting tussen doelen, middelen en effecten, meer inzicht tussen nieuw en bestaand beleid en een strakkere inrichting van de programma’s in de begroting. Ook de opzet van de P&C-cyclus, zoals de frequentie en inhoud van P&C-documenten, kan efficiënter en effectiever worden ingericht.

Het project Optimalisatie P&C heeft als doel om de P&C-cyclus van de gemeente Heerenveen toekomstbestendig, transparant en effectief in te richten. Dit draagt bij aan een stabiele financiële huishouding, betere sturing op doelen en effecten en meer bruikbare managementinformatie voor alle betrokkenen.

De eerste fase loopt tot aan de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026. De uitkomst van deze fase zijn concrete aanpassingen die direct doorgevoerd kunnen worden. De tweede fase volgt na de gemeenteraadsverkiezingen. De ambities en uitganspunten van de nieuwe gemeenteraad en coalitie worden verwerkt in de programmabegroting en daarmee ook in de P&C-cyclus.

Beoogd effect

Met deze rapportage wordt de raad geïnformeerd over de voortgang van de beleidsdoelen en de actuele financiële prognose voor 2025. Daarnaast wordt de raad gevraagd om te besluiten over de voorgestelde aanpassingen in budgetten en kredieten.

Argumenten

1.1. *Onontkoombaar & Onvermijdbaar (O&O) voorstellen zijn noodzakelijke budgetwijzigingen*

In de Najaarsrapportage wordt onderscheid gemaakt tussen vier categorieën: reeds genomen raadsbesluiten, collegebesluiten (indien aanwezig), O&O-mutaties en bijsturingsvoorstellen. Voor de eerste twee categorieën geldt dat de besluitvorming al heeft plaatsgevonden. Deze besluiten hoeven enkel nog financieel te worden verwerkt. De O&O-mutaties zijn onontkoombaar en onvermijdbaar. Daarom is het noodzakelijk dat de bijbehorende budgetten worden toegekend. In bijlage 1 is een totaaloverzicht opgenomen van de O&O-mutaties. Verdere toelichting op de mutaties is in de Najaarsrapportage per thema uitgewerkt.

2.1 *De O&O mutaties van besluitpunt 1 worden deels onttrokken of toegevoegd aan de reserves*

In de nota reserves en voorzieningen is vastgelegd dat incidentele baten en lasten worden verwerkt via de algemene reserve. Desinvesteringen (2b) zijn incidentele lasten en worden daarom verwerkt via de algemene reserve. Dit geldt ook voor baten en lasten uit grondexploitaties (2d,2e,2f). De bate uit de grondverkoop (2c) heeft betrekking op de centrumvisie Heerenveen en wordt daarom toegevoegd aan de bestemmingsreserve centrumvisie Heerenveen. In deze Najaarsrapportage wordt € 872.000 aan kosten verantwoord voor de organisatieontwikkeling. Hiervoor is door de raad een bestemmingsreserve ingesteld waaraan wij deze kosten onttrekken(2a).

3.1 *Bijsturingsvoorstellen kunnen worden afgewogen*

In tegenstelling tot de O&O voorstellen is er bij de bijsturingsvoorstellen nog ruimte voor keuze: deze kunnen wel of niet worden opgenomen in de begroting. In bijlage 1 is een totaaloverzicht opgenomen van de bijsturingsmutaties. De toelichting op de bijsturingsvoorstellen is in de Najaarsrapportage per thema uitgewerkt. De bijsturingsvoorstellen zijn incidentele lasten en baten en worden daarom verwerkt in de algemene reserve. Alleen de onder punt g genoemde frictiekosten voor tijdelijke plaatsing van een medewerker worden verwerkt in de bestemmingsreserve frictiekosten concern.

4.1 *Door te doteren aan de bestemmingsreserve organisatieontwikkeling zijn er voor 2026 middelen geborgd voor de voortgang van de organisatieontwikkeling*

In het kader van de organisatieontwikkeling is eerder een bestemmingsreserve organisatieontwikkeling ingesteld. Die bestemmingsreserve is ingesteld om middelen te kunnen reserveren voor de brede organisatieontwikkeling en specifiek voor de organisatie brede inzet op cultuur en gedrag en voor management development. Met als doel het bevorderen van effectief en efficiënter werken op een fijnere

plek, met een ondersteunende structuur en aandacht voor de mens die bijdraagt aan een betere dienstverlening vanuit een gezonde financiële organisatie.

Wij constateren dat van de integrale opgave voor de organisatieontwikkelingen een aantal zaken hun beslag nog moeten krijgen. Zo heeft de uitwerking en invulling van het domein ontwikkeling langer op zich laten wachten doordat we tot 1 oktober 2025 geen concerndirecteur voor het domein Ontwikkeling hebben kunnen aanstellen. Daarmee schuiven benodigde activiteiten gericht op de cultuur, gedrag, maar ook inrichting van ondersteunende structuur en aandacht voor de mens, (grotendeels) door naar 2026. De kosten hiervoor bedragen € 310.000. De activiteiten richten zich op:

- Cultuur en gedrag, specifiek het professionaliseren van programmatisch- en projectmatig werken en het opdrachtgever- en opdrachtnemerschap.

- Het inrichten van een structuur die de samenwerking over domeinen faciliteert, o.a. middels het werken met een strategische opgaventafel met bijbehorende formats en kaders.

- Het begeleiden en aansturen van junior collega's in de juridische planologie en overgang naar verbeterde ondersteunende software.

- Het doorvoeren van procesverbetering, over en tussen domeinen en teams.

Daarnaast is op het gebied van Vastgoed en Eigendom een inhaalslag ingezet, gericht op betere dienstverlening en een financiële gezonde positie. Dit krijgt nog een doorloop in 2026, gericht op het inlopen van de achterstanden en de verdere uitwerking van de structuur en inrichting van het team gericht op een efficiënter beleid, beheer en onderhoud van gemeentelijke vastgoed en eigendommen, passend bij de integrale opgave, waaronder het (strategisch) vastgoedbeheer. Hiervoor is geen budget beschikbaar in 2026, wel noodzakelijk, totaal geraamd € 250.000.

5.1 *De bevoegdheid om investeringskredieten beschikbaar te stellen en te wijzigen berust bij de raad.*

Eén van de onderdelen van het budgetrecht van de gemeenteraad is het beschikbaar stellen van investeringskredieten. De O&O mutaties in de investeringskredieten betreffen ontvangen subsidies en andere mutaties die zich al hebben voorgedaan. Hierover is geen beleidsmatige afweging mogelijk. In bijlage 1 is een totaaloverzicht opgenomen van de O&O mutaties die zich in de investeringskredieten in 2025 voordoen. Tevens is in de Najaarsrapportage per thema een toelichting opgenomen voor de O&O mutaties in de investeringskredieten. Verzocht wordt om deze aanpassingen in de kredieten vast te stellen.

6.1 *Bijsturingsvoorstellen in de investeringskredieten kunnen worden afgewogen*

In tegenstelling tot de O&O voorstellen is er bij de bijsturingsvoorstellen voor de investeringen nog ruimte voor keuze: deze kunnen wel of niet worden opgenomen in de begroting. In bijlage 1 is een totaaloverzicht opgenomen van de bijsturingsvoorstellen die zich in de investeringskredieten in 2025 voordoen. Bijsturingsvoorstellen voor investeringskredieten van € 10.000 of lager zijn niet meegenomen als beslispunt. In de Najaarsrapportage is per thema een toelichting opgenomen op de bijsturingsvoorstellen voor de investeringskredieten.

Risico's of kanttekeningen

1.1. De voorgestelde mutaties betreffen een prognose

De prognoses in deze Najaarsrapportage zijn gebaseerd op de meest recente inzichten. Toch resteert er altijd een mate van onzekerheid, bijvoorbeeld door onvoorziene gebeurtenissen die de uitvoering van het beleid of werkzaamheden beïnvloeden.

Communicatie en participatie

Openbaarmaking van de Najaarsrapportage volgt na vaststelling door het college op 14 oktober 2025. De Najaarsrapportage 2025 wordt gepubliceerd op www.heerenveen.nl met verwijzing naar besluitvorming van de raad op 13 november 2025.

Financiën

De financiële gevolgen zijn verwerkt in de Najaarsrapportage. De bijbehorende effecten worden meegenomen in de begroting voor 2025. Onderstaande tabel is hiervan een samenvatting en geeft een overzicht van de impact van de mutaties uit de Najaarsrapportage op het verwachte begrote resultaat. In de Najaarsrapportage is voor € 1,174 miljoen positief aan Onontkoombaar & Onvermijdbaar mutaties meegenomen. Daarnaast zijn er bijsturingsvoorstellen opgenomen voor € 407.000 negatief. De reservemutaties zijn per saldo € 211.000 positief. De totale mutatie naar aanleiding van deze Najaarsrapportage bedraagt € 978.000. Het verwachte resultaat voor 2025 bedraagt € 2,4 miljoen.

In bijlage 1 vind u een tabel met een overzicht van alle Onontkoombare & Onvermijdbaar mutaties en bijsturingsvoorstellen.

Bedragen x € 1.000

Verloop saldo 2025	**Saldo**
Begroting 2025	**1.231**
Raadsbesluiten	149
Mutatie Najaarsrapportage O&O	1.174
Mutatie Najaarsrapportage Bijsturing	-407
Mutatie Reserves Najaarsrapportage	211
Begroting 2025 na NJR	**2.358**

Bijlagen

- Totaaloverzicht mutaties Onontkoombaar en Onvermijdbaar (O&O) en Bijsturingsvoorstellen
- Najaarsrapportage 2025